נייר עמדה אישי

תחום הדעת: תושבע בית חינוך ומשפחה

מהו נייר עמדה אישי?

במשימה זו התלמידים כותבים נייר עמדה העוסק בנושא, בסוגיה או בדילמה שבחרו מתוך האשכול הנלמד.
זוהי משימה אישית בעבודה עצמית.

שלבי ביצוע המשימה

המשימה מורכבת משלושה שלבים:

שלב 1 – היכרות ותכנון:

- **היכרות עם המשימה -** התלמידים מכירים את המשימה, מבינים מה נדרש בה, מה הם הקריטריונים שעל פיהם יוערך התוצר הסופי, וצופים בתוצר לדוגמה. . התלמידים נדרשים לאשר כי קראו את התוכן. תלמידים שלא אישרו את הקריאה בשלב זה, יידרשו לעשות זאת לפני שיוכלו להתקדם לשלבים הבאים.
- **תכנון:** חלק זה נועד לעזור לתלמידים להתארגן לקראת המשך העבודה. . חלק זה אינו מוגש למורה לצורך קבלת משוב והערכה.

התלמידים בוחרים נושא, סוגיה או דילמה וכותבים כותרת לנייר העמדה. התלמידים בוחרים את העמדה (בעד/נגד) או הפרשנות שבמוקד נייר העמדה ואת העמדה הנגדית או הפרשנות הנוספת. לאחר מכן הם מנסחים ראשי פרקים, בוחרים מושגים רלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, מאתרים מקורות ומעריכים את רמת הרלוונטיות והמהימנות שלהם.

שלב 2 – טיוטה:

התלמידים כותבים את טיוטת המשימה. ביצוע שלב 1, חלק התכנון יעניק להם בסיס מסודר לכתיבת הטיוטה.
בטיוטה נכללים: כותרת נייר העמדה, תיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה, בחירת שתי העמדות או הפרשנויות והצגתן, הצגת הפשרה המוסכמת בשילוב מושגים ומקורות כנדרש. בסיום השלב התלמידים מגישים את הטיוטה למורה לקבלת משוב והערכה מעצבת.

שלב 3 (ובו שני חלקים)

- **הגשה סופית:** משפרים את המשימה ועורכים שינויים נדרשים בהתאם למשוב המורה בשלב 2, ומגישים את התוצר הסופי למורה לקבלת משוב והערכה מסכמת.
- **משוב אישי:** התלמידים מסכמים את התהליך בשיחה עם בוט ייעודי.

התוצר

בתוצר הסופי, "נייר עמדה אישי", נכללים:

1. **כותרת נייר העמדה –** התלמידים יכתבו כותרת לנייר העמדה בהלימה לנושא/לסוגיה/לדילמה ולאשכול הנבחר.
2. **תיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה** - התלמידים יציגו את הנושא שבחרו, לאחר קבלת אישור המורה, ואת הרקע הדרוש להבנת העמדות או הפרשנויות שיוצגו בהמשך.
3. **הצגת העמדה או הפרשנות שבמוקד נייר העמדה –** התלמידים יציגו את העמדה – בעד או נגד – או את הפרשנות שבמוקד נייר העמדה, ויבססו אותה באמצעות שני נימוקים (יש לבסס כל נימוק על מקור ולקשר אותו למושג).
4. **הצגת העמדה הנגדית או הפרשנות הנוספת –** התלמידים יציגו עמדה נגדית או פרשנות נוספת וינמקו אותה תוך ביסוסה על נימוק אחד (יש לבסס את הנימוק על מקור ולקשר אותו למושג). הצגת שתי נקודות המבט תאפשר להם לבחון את הנושא באופן רחב ומעמיק.
5. **הפשרה המוסכמת –** התלמידים יגבשו פשרה המשלבת בין שתי נקודות המבט ומבטאת הן את נקודות ההסכמה והן את המחלוקות שעלו במהלך העבודה.
6. **מושגים** - התלמידים יציינו מושגים רלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, ישלבו אותם בתוכן המשימה **וידגישו (Bold)** כל מושג בטקסט.

7. **מקורות** - התלמידים יצרפו את המקורות שעליהם התבססו, מלבד ספר הלימוד, וישלבו אותם בטקסט לכל אורך המשימה באמצעות מראי מקום.
8. **משוב אישי –** התלמידים ינהלו שיחה עם בוט ייעודי. במהלך השיחה הם יתבקשו לבטא את הידע שרכשו, להתבונן בתהליך הלמידה שעברו ולהציג את התובנות שגיבשו במהלך העבודה.

על מושגים ומקורות

התלמידים נדרשים לשלב מושגים ומקורות לכל אורך המשימה.

דגשים לגבי מושגים

- על התלמידים לציין **ולהדגיש*** שלושה מושגים שונים. (מושג עבור תיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה, מושג עבור ביסוס אחד הנימוקים של העמדה במוקד נייר העמדה ומושג עבור ביסוס הנימוק של העמדה הנוספת/הנגדית).
- כמו כן עליהם לציין ולהדגיש ערך/מושג שתרם לגיבוש הפשרה המוסכמת, ולהסביר כיצד הוא תרם לבחירה בפשרה זו.

*על התלמיד **להדגיש** (**Bold**) את המושג בטקסט כדי להקל את זיהוי השימוש במושג על פי הנדרש במחוון.

דגשים בנוגע למקורות

- על התלמידים להציג שלושה מקורות **שונים**, רלוונטיים ומהימנים, נוסף על ספר הלימוד.
    - על התלמידים למלא את הפרטים הנדרשים ברכיב ניהול המקורות בעבור כל מקור המופיע ברשימת המקורות, אישי או שיתופי, ולהסביר מדוע המקור מהימן ורלוונטי למשימה.
    - על התלמידים לציין את מראה המקום בטקסט במיקום שבו נעשה שימוש במקור. לנוחות המורה המערכת תסמן באופן אוטומטי מקורות שלא נעשה בהם שימוש.

- לאחר הגשת השלב, ידרג המורה את רמת הרלוונטיות והמהימנות של כל מקור: רמה גבוהה, בינונית או נמוכה.
- בשלב הבא, לאחר קבלת המשוב וההערכה, יוכלו התלמידים לעדכן את רשימת המקורות ו/או את המידע עליהם וכך לשפר את דירוגם.
- על המורה להנחות את התלמידים להימנע משימוש במקורות שרמת הרלוונטיות והמהימנות שלהם דורגה כנמוכה.

דגשים של תחום הדעת

המשימה תהיה על רעיון גדול/נושא/סוגיה מהחומר הנלמד. המישמה צריכה לכלול התייחסות לפחות משני פרקים שונים מתוך תכנית הלימודים במשימה יש לכלול הפניות מדוייקות וציטוטים מדוייקים מהמקורות מתוך תכנית הלימודים נייר העמדה יתייחס לשני פרקים מתכנית הלימודים. המקורות צריכים להיות מקורות תורניים ולא כל סוג מקור אחר. מקורות מספרות הקודש

חושבים עם בינה מלאכותית

במהלך ביצוע המשימה התלמידים **נדרשים** להשתמש בבוט מלווה הלמידה המוטמע במערכת. חשוב להנחות אותם להשתמש בו במהלך המשימה באופן מושכל, ביקורתי ואחראי, ולהדגיש כי האחריות לאיכות המשימה היא בידיהם.

השימוש בבינה מלאכותית במשימה יתבצע בהתאם לעקרונות האלה:

- **שואלים את הבוט:** התלמידים יכולים להיעזר בבוט כדי להבין את הנושא, לערוך סיעור מוחות, לארגן רעיונות או לאתר מקורות. להדרכה על ניסוח נכון ויעיל של פרומפטים אפשר לצפות ב-[קישור המצורף].
- **בודקים את המידע:** על התלמידים לבחון באופן ביקורתי את המידע והמקורות המתקבלים מהבוט, **לאמת את המידע** באמצעות מקורות מהימנים **ולבדוק את הרלוונטיות והמהימנות** של המקורות שהבוט מציע.

- **כותבים במילים שלהם:** על התלמידים לעבד את המידע שאספו ולנסח את המשימה בלשונם. התוצר צריך לשקף את הידע, ההבנה והחשיבה שלהם, ובכלל זה שילוב **והדגשה** של המושגים הנדרשים.
- **מציינים מקורות:** על התלמידים להוסיף מראי מקום לכל המקורות שעליהם התבססו – בין שאיתרו אותם בעצמם ובין שהציעה אותם הבינה המלאכותית והם אימתו אותם. את מראי המקום יש לשלב במקומות המתאימים לאורך המשימה.

חשוב: תוכן שיצרה בינה מלאכותית אינו יכול לשמש מקור במשימה. כלי הבינה המלאכותית יכול לסייע באיתור מקורות, אך התלמידים נדרשים לבדוק אותם ולהסתמך רק על מקורות רלוונטיים ומהימנים.

מיומנויות מרכזיות שהתלמידים ירכשו בעת ביצוע המשימה הן:

- אוריינות לשונית
- אוריינות מידע והערכה
- חשיבה ביקורתית
- הכוונה עצמית

רעיונות לנושאים למשימה:

- כיבוד הורים או עצמאות אישית
- חובות האב לילדיו בעולם המודרני
- האם יש צורך ברפורמה הלכתית כדי להמודד עם עגינות
- כסוי ראש- צניעות או שייכות
- דיני טומאה וטהרה- יוצרים מרחק או קירבה בין בני הזוג
- כיצד מצוות עונה מחנכת לכבוד הדדי

- מחויבות בין איש לאשתו- אחריות משותפת מול חלוקת חובות מסורתית
- האם מודל הקידושין רלוונטי בעולם המודרני